

Miercuri, 9 martie 2022

P9_TA(2022)0065

Programele de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori**Rezoluția Parlamentului European din 9 martie 2022 conținând propuneri adresate Comisiei privind programele de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori (2021/2026(INL))**

(2022/C 347/08)

Parlamentul European,

- având în vedere articolul 225 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere articolul 4 alineatul (3) și articolul 49 din Tratatul privind Uniunea Europeană,
- având în vedere articolul 21 alineatele (1) și (2), articolul 77 alineatul (2) litera (a), articolul 79 alineatul (2) și articolele 80, 82, 87, 114, 311, 337 și 352 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,
- având în vedere Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, în special articolele 7, 8 și 20,
- având în vedere Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în special articolul 8,
- având în vedere Directiva Consiliului 2003/86/CE din 22 septembrie 2003 privind dreptul la reîntregirea familiei⁽¹⁾ („Directiva privind reîntregirea familiei”),
- având în vedere Directiva 2003/109/CE a Consiliului din 25 noiembrie 2003 privind statutul resortisanților țărilor terțe care sunt rezidenți pe termen lung⁽²⁾ („Directiva privind șederea pe termen lung”),
- având în vedere Regulamentul (UE) 2018/1806 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 noiembrie 2018 de stabilire a listei țărilor terțe ai căror resortisanți trebuie să dețină viză pentru trecerea frontierelor externe și a listei țărilor terțe ai căror resortisanți sunt exonerati de această obligație⁽³⁾,
- având în vedere Directiva (UE) 2015/849 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 mai 2015 privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor și finanțării terorismului, de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 al Parlamentului European și al Consiliului și de abrogare a Directivei 2005/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului și a Directivei 2006/70/CE a Comisiei⁽⁴⁾,
- având în vedere criteriile de la Copenhaga și ansamblul de norme ale Uniunii (acquis-ul) pe care o țară candidată trebuie să le adopte, să le aplice și să le respecte dacă dorește să adere la UE, în special capitolele 23 și 24,
- având în vedere scrisorile de punere în întârziere ale Comisiei din 20 octombrie 2020 adresate Ciprului și Maltei prin care se lansează proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor în ceea ce privește programele lor de acordare a cetățeniei pentru investitori,
- având în vedere scrisoarea Comisiei adresată Bulgariei la 20 octombrie 2020, în care se subliniază preocupările legate de un program de acordare a cetățeniei pentru investitori și se solicită detalii suplimentare,
- având în vedere Raportul Comisiei din 23 ianuarie 2019 intitulat „Sistemele din Uniunea Europeană de acordare a cetățeniei și a dreptului de ședere pentru investitori”,

⁽¹⁾ JO L 251, 3.10.2003, p. 12.

⁽²⁾ JO L 16, 23.1.2004, p. 44.

⁽³⁾ JO L 303, 28.11.2018, p. 39.

⁽⁴⁾ JO L 141, 5.6.2015, p. 73.

Miercuri, 9 martie 2022

- având în vedere prezentarea de către Comisie, la 20 iulie 2021, a unui pachet de patru propuneri legislative de consolidare a normelor UE privind combaterea spălării banilor și a finanțării terorismului,
 - având în vedere rezoluțiile sale din 16 ianuarie 2014 referitoare la vânzarea cetățeniei UE ⁽⁵⁾, din 26 martie 2019 referitoare la infracțiunile financiare, evaziunea fiscală și evitarea obligațiilor fiscale ⁽⁶⁾, din 18 decembrie 2019 referitoare la statul de drept în Malta, după recente dezvăluiri privind asasinarea jurnalistei Daphne Caruana Galizia ⁽⁷⁾, din 10 iulie 2020 referitoare la o politică cuprinzătoare a Uniunii privind prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului – Planul de acțiune al Comisiei și alte evoluții recente ⁽⁸⁾, din 17 decembrie 2020 referitoare la Strategia UE privind uniunea securității ⁽⁹⁾, din 29 aprilie 2021 referitoare la asasinarea jurnalistei Daphne Caruana Galizia și statul de drept în Malta ⁽¹⁰⁾,
 - având în vedere studiul realizat de Serviciul de Cercetare al Parlamentului European la 17 octombrie 2018 intitulat „Citizenship by investment (CBI) and residency by investment (RBI) schemes in the EU” (Programe de dobândire a cetățeniei UE și a dreptului de ședere pe termen lung în UE prin investiții),
 - având în vedere studiul realizat de Serviciul de Cercetare al Parlamentului European la 22 octombrie 2021 intitulat „Avenues for EU action in citizenship and residence by investment schemes – European added value assessment” (Ce poate face UE în cazul programelor de dobândire a cetățeniei UE și a dreptului de ședere pe termen lung prin investiții – evaluarea valorii adăugate europene) („studiul EAVA al EPRS”),
 - având în vedere studiul realizat de Milieu Ltd în iulie 2018 pentru Comisie, intitulat „Factual Analysis of Member States Investors’ Schemes granting citizenship or residence to third-country nationals investing in the said Member State – Study Overview” (Analiză tehnică a programelor prin care statele membre acordă cetățenia sau dreptul de ședere unor resortisanți din țări terțe care investesc în statul membru respectiv – prezentare generală a studiului),
 - având în vedere activitățile Grupului de monitorizare a democrației, statului de drept și drepturilor fundamentale (DRFMG), înființat în cadrul Comisiei sale pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne, cu privire la această chestiune, în special schimburile de opinii cu, printre altele, Comisia, mediul academic, societatea civilă și presa din 19 decembrie 2019, 11 septembrie 2020 și 4 decembrie 2020, precum și vizita în Malta din 19 septembrie 2018,
 - având în vedere articolele 47 și 54 din Regulamentul său de procedură,
 - având în vedere raportul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne (A9-0028/2022),
- A. întrucât președinta Comisiei, dna von der Leyen, înainte de confirmarea sa de către Parlament, s-a angajat în Orientările politice pentru viitoarea Comisie Europeană 2019-2024 ⁽¹¹⁾ să sprijine dreptul de inițiativă al Parlamentului și s-a angajat să răspundă printr-un act legislativ atunci când Parlamentul adoptă rezoluții prin care solicită Comisiei să prezinte propuneri legislative;
- B. întrucât președinta Comisiei, von der Leyen, în discursul său privind starea Uniunii din 16 septembrie 2020, a declarat: „Fie că este vorba despre supremația dreptului european, libertatea presei, independența sistemului judiciar sau de dobândirea cetățeniei europene prin investiții, valorile europene nu sunt de vânzare.”;
- C. întrucât mai multe state membre au introdus programe de dobândire a cetățeniei („CBI”) și a dreptului de ședere prin investiții („RBI”), prin care resortisanți din țări terțe pot obține cetățenia sau dreptul de ședere pentru considerente preponderent pecuniare sub forma unor investiții „pasive” de capital; întrucât astfel de programe au cerințe minime sau inexistente privind prezența fizică și oferă o „cale rapidă” în comparație cu canalele convenționale spre obținerea cetățeniei sau a dreptului de ședere într-un stat membru; întrucât între statele membre există în continuare diferențe

⁽⁵⁾ JO C 482, 23.12.2016, p. 117.

⁽⁶⁾ JO C 108, 26.3.2021, p. 8.

⁽⁷⁾ JO C 255, 29.6.2021, p. 22.

⁽⁸⁾ JO C 371, 15.9.2021, p. 92.

⁽⁹⁾ JO C 445, 29.10.2021, p. 140.

⁽¹⁰⁾ JO C 506, 15.12.2021, p. 64.

⁽¹¹⁾ „O Uniune mai ambițioasă – Agenda mea pentru Europa – Orientări politice pentru viitoarea Comisie Europeană 2019-2024”, de către candidata la funcția de președinte al Comisiei Europene, Ursula von der Leyen, https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/political-guidelines-next-commission_en_0.pdf.

Miercuri, 9 martie 2022

considerabile în ceea ce privește timpul necesar prelucrării cererilor ⁽¹²⁾; întrucât ușurința cu care se obține cetățenia sau dreptul de ședere prin utilizarea unor astfel de programe contrastează în mod dramatic cu obstacolele în calea obținerii protecției internaționale, a migrației legale sau a naturalizării prin metode convenționale;

- D. întrucât existența unor astfel de programe CBI afectează toate statele membre, deoarece o decizie a unui stat membru de a acorda cetățenia pentru investiții conferă în mod automat drepturi în raport cu alte state membre, în special dreptul la libera circulație, dreptul de a vota și de a candida la alegerile locale și europene, dreptul la protecție consulară în cazul în care titularul acesteia nu este reprezentat în afara Uniunii și drepturi de acces la piața internă pentru a desfășura activități economice; întrucât programele CBI și RBI aplicate de diversele state membre generează și externalități semnificative pentru alte state membre, cum ar fi riscurile de corupție și de spălare a banilor; întrucât aceste externalități justifică reglementarea la nivelul Uniunii;
- E. întrucât cetățenia europeană este un statut unic și fundamental care este conferit cetățenilor Uniunii, complementar cetățeniei naționale, și reprezintă una dintre cele mai importante realizări ale integrării europene, conferind drepturi egale cetățenilor din întreaga Uniune;
- F. întrucât acordarea cetățeniei naționale este prerogativa statelor membre, care trebuie, totuși, să fie exercitată cu bună-credință, într-un spirit de respect reciproc, în mod transparent, în conformitate cu principiul cooperării loiale și cu respectarea deplină a dreptului Uniunii; întrucât Uniunea a adoptat măsuri de armonizare a căilor de migrație legală în Uniune și a drepturilor aferente șederii, cum ar fi Directiva privind șederea pe termen lung;
- G. întrucât funcționarea programelor CBI transformă cetățenia europeană într-o „marfă”; întrucât o „comercializare” a drepturilor încalcă valorile Uniunii, în special principiul egalității; întrucât căile de migrație legală către Uniune și drepturile aferente dreptului de ședere sunt deja reglementate de dreptul Uniunii, de exemplu prin Directiva privind șederea pe termen lung;
- H. întrucât Bulgaria, Cipru și Malta dispun în prezent de legislație care permite funcționarea programelor CBI; întrucât guvernul bulgar a prezentat propuneri de eliminare a programului său CBI; întrucât guvernul cipriot a anunțat, la 13 octombrie 2020, că îl va suspenda; întrucât guvernul cipriot a anunțat finalizarea examinării tuturor cererilor de cetățenie cipriotă în curs, primite înainte de noiembrie 2020; întrucât și alte state membre răsplătesc marii investitori acordându-le cetățenie prin proceduri extraordinare;
- I. întrucât Bulgaria, Cipru, Estonia, Grecia, Irlanda, Italia, Letonia, Luxemburg, Malta, Țările de Jos, Portugalia și Spania folosesc în prezent programe de dobândire a dreptului de ședere prin investiții cu niveluri minime ale investițiilor cuprinse între 60 000 EUR (Letonia) și 1 250 000 EUR (Țările de Jos); întrucât atragerea de investiții este o modalitate firească de menținere a bunei funcționări a economiilor statelor membre, însă nu ar trebui să prezinte riscuri juridice și de securitate pentru cetățenii Uniunii;
- J. întrucât studiul EAVA efectuat de EPRS estimează că, în perioada 2011-2019, au fost aprobate 42 180 de cereri în cadrul programelor CBI/RBI și că peste 132 000 de persoane, inclusiv membri de familie ai unor solicitanți din țări terțe, au obținut drept de ședere sau cetățenie în statele membre prin intermediul programelor CBI/RBI, investiția totală fiind estimată la 21,4 miliarde EUR ⁽¹³⁾;
- K. întrucât cererile depuse prin astfel de programe sunt adesea prelucrate cu ajutorul unor intermediari comerciali, care primesc un procent din taxa de cerere; întrucât, în unele state membre, intermediarii comerciali au jucat un rol în dezvoltarea și promovarea programelor CBI/RBI;

⁽¹²⁾ Studiul EAVA efectuat de EPRS, tabelul 9, p. 28-29.

⁽¹³⁾ Studiul EAVA efectuat de EPRS.

Miercuri, 9 martie 2022

- L. întrucât Comisia a inițiat proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva Ciprului și a Maltei pe motiv că acordarea cetățeniei Uniunii pentru plăți sau investiții prestabilite fără nicio legătură cu statele membre în cauză subminează esența cetățeniei Uniunii;
- M. întrucât programele CBI și RBI prezintă riscuri în diferite grade, inclusiv riscuri de corupție, spălare de bani, amenințări la adresa securității, evaziune fiscală, dezechilibre macroeconomice, presiune asupra sectorului imobiliar, reducând astfel accesul la locuințe, precum și erodare a integrității pieței interne; întrucât dimensiunea acestor riscuri nu poate fi evaluată decât cu dificultate din cauza informațiilor limitate și a lipsei de transparență și, în prezent, acestea riscuri nu sunt gestionate suficient, ceea ce duce la o verificare deficitară și la nerespectarea obligațiilor de diligență în ceea ce privește solicitanții din cadrul programelor CBI/RBI din statele membre; întrucât toate riscurile ar trebui să fie evaluate în mod corespunzător, iar transparența aplicării și vizibilitatea consecințelor programelor ar trebui să fie sporită;
- N. întrucât cercetările sugerează că statele membre cu programe CBI/RBI sunt mai predispușe la riscuri legate de secretul financiar și corupție decât alte state membre;
- O. întrucât dreptul existent al Uniunii nu prevede consultarea sistematică a sistemelor informatice la scară largă ale Uniunii pentru verificarea antecedentelor solicitanților din programele CBI/RBI; întrucât normele existente la nivelul Uniunii și la nivel național nu impun efectuarea niciunei proceduri de verificare înainte de acordarea cetățeniei sau a dreptului de ședere în temeiul programelor CBI/RBI; întrucât statele membre nu consultă întotdeauna bazele de date, nu aplică proceduri detaliate sau nu împărtășesc rezultatele verificărilor și ale procedurilor;
- P. întrucât Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) a emis orientări privind limitarea eludării standardului comun de raportare prin utilizarea abuzivă a programelor CBI/RBI ⁽¹⁴⁾;
- Q. întrucât inițiativa Comisiei de a institui un grup de experți privind programele de dobândire a cetățeniei și a dreptului de ședere de către investitori a vizat ca reprezentanții statelor membre să convină asupra unui set comun de controale de securitate, dar grupul nu a propus un astfel de set; întrucât acest grup nu s-a mai reunit din 2019;
- R. întrucât unele țări terțe incluse în anexa II la Regulamentul (UE) 2018/1806, ai căror cetățeni au acces fără viză în Uniune, folosesc programe CBI cu cerințe reduse sau inexistente privind șederea efectivă și cu controale de securitate slabe, în special în ceea ce privește legislația privind combaterea spălării banilor; întrucât astfel de programe CBI sunt prezentate ca „pașapoarte de aur” (programe de dobândire a cetățeniei prin investiții) cu scopul explicit de a facilita călătoriile fără viză în Uniune; întrucât unele țări candidate aplică programe similare, cu beneficiul suplimentar preconizat al viitoarei aderări la Uniune;
- S. întrucât beneficiarii programelor CBI/RBI, odată ce li se acordă noul statut de cetățenie sau dreptul de ședere, beneficiază imediat de libertatea de circulație ⁽¹⁵⁾ în spațiul Schengen;
- T. întrucât dreptul țărilor terțe de a permite cetățenilor lor să își schimbe numele prezintă un risc deoarece resortisanții țărilor terțe ar putea dobândi cetățenia unei țări terțe printr-un program CBI și ulterior și-ar putea schimba numele și ar putea intra în Uniune sub acest nou nume;

⁽¹⁴⁾ „Prevenirea abuzului de dreptul de ședere prin programele de investiții pentru a eluda SCR”, OCDE, 19 februarie 2018, și „Riscurile de corupție asociate cu dobândirea cetățeniei și a dreptului de ședere prin programe de investiții”, OCDE, 2019.

⁽¹⁵⁾ Întrucât Bulgaria, Croația, Cipru, Irlanda și România nu sunt țări Schengen, un resortisant al unei țări terțe care deține un permis de ședere eliberat de oricare dintre aceste state membre nu se bucură în mod automat de libertatea de circulație în spațiul Schengen.

Miercuri, 9 martie 2022

- U. întrucât, la 15 octombrie 2021, autoritățile cipriote au anunțat că vor revoca cetățenia a 39 de investitori străini și a șase membri ai familiilor lor care au devenit cetățeni ciprioți printr-un program CBI; întrucât puțin peste jumătate din cele 6 779 de pașapoarte eliberate de Cipru prin acest program între 2007 și 2020 au fost eliberate fără verificări suficiente ale antecedentelor solicitanților ⁽¹⁶⁾;
- V. întrucât, în 2019, Comisia a concluzionat că statisticile clare cu privire la cererile CBI/RBI primite, acceptate și respinse lipsesc sau sunt insuficiente;
- W. întrucât programele RBI au un caracter foarte specific; întrucât orice modificări ale dreptului Uniunii introduse pentru cei care depun cereri în cadrul programelor RBI ar trebui să vizeze acest tip specific de drept de ședere și nu ar trebui să afecteze negativ drepturile solicitanților altor tipuri de drept de ședere, cum ar fi studenții, lucrătorii și membrii de familie; întrucât controalele de securitate mai aprofundate pentru solicitanții din cadrul programelor RBI nu ar trebui să se aplice celor care solicită drept de ședere în temeiul programelor de rezidență deja vizate de dreptul Uniunii;
- X. întrucât guvernul muntenegrean nu a decis să își întrerupă programul CBI, deși a semnalat importanța eliminării treptate a acestui program cât mai curând posibil; solicită guvernului muntenegrean să facă acest lucru fără întârziere;
1. consideră că programele de acordare a cetățeniei pe baza unei investiții financiare (programe CBI), cunoscute și sub denumirea de „pașapoarte de aur”, sunt controversate din punct de vedere etic, juridic și economic și prezintă mai multe riscuri grave de securitate pentru cetățenii Uniunii, cum ar fi cele care decurg din spălarea banilor și corupție; consideră că lipsa unor standarde comune și a unor norme armonizate care să reglementeze programe de acordare a dreptului de ședere pe baza unei investiții financiare (programe RBI) poate prezenta și astfel de riscuri de securitate, poate afecta libera circulație a persoanelor în spațiul Schengen și poate contribui la subminarea integrității Uniunii;
 2. reamintește poziția sa că programele CBI/RBI prezintă în mod inerent o serie de riscuri grave și ar trebui eliminate treptat de către toate statele membre ⁽¹⁷⁾; reiterează faptul că, după Rezoluția sa din 16 ianuarie 2014 referitoare la vânzarea cetățeniei UE, Comisia și statele membre nu au luat măsuri suficiente pentru a contracara aceste programe;
 3. consideră că programele CBI subminează esența cetățeniei Uniunii, care reprezintă una dintre cele mai importante realizări ale integrării Uniunii, acordând un statut unic și fundamental cetățenilor Uniunii și dreptul de vot la alegerile europene și locale;
 4. consideră că cetățenia Uniunii nu este o marfă care poate fi comercializată sau vândută și nu a fost niciodată concepută ca atare în tratate;
 5. admite că reglementarea dobândirii cetățeniei este în primul rând o competență a statelor membre, dar subliniază că această competență trebuie exercitată cu bună-credință, într-un spirit de respect reciproc, în mod transparent, cu obligația de diligență și cu un control adecvat, în conformitate cu principiul cooperării loiale și cu respectarea deplină a dreptului Uniunii ⁽¹⁸⁾; consideră că, în cazul în care statele membre nu acționează în deplină conformitate cu respectivele standarde și

⁽¹⁶⁾ <https://agenceurope.eu/en/bulletin/article/12814/25>.

⁽¹⁷⁾ Rezoluțiile Parlamentului European din 18 decembrie 2019 referitoare la statul de drept în Malta, după recente dezvăluiri privind asasinarea jurnalistei Daphne Caruana Galizia, din 10 iulie 2020 referitoare la o politică cuprinzătoare a Uniunii privind prevenirea spălării banilor și a finanțării terorismului – Planul de acțiune al Comisiei și alte evoluții recente, din 17 decembrie 2020 referitoare la Strategia UE privind uniunea securității și din 29 aprilie 2021 referitoare la asasinarea jurnalistei Daphne Caruana Galizia și statul de drept în Malta.

⁽¹⁸⁾ A se vedea procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiate de Comisie împotriva Maltei și Ciprului în ceea ce privește programele de acordare a cetățeniei pentru investitori (https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_1925) și jurisprudența Curții de Justiție a Uniunii Europene: Hotărârea Curții din 7 iulie 1992, Mario Vicente Micheletti și alții/Delegación del Gobierno en Cantabria, C-369/90, ECLI:EU:C:1992:295; Hotărârea Curții de Justiție din 11 noiembrie 1999, Statul belgian/Fatna Mesbah, C-179/98, ECLI:EU:C:1999:549; Hotărârea Curții din 20 februarie 2001, The Queen/Secretary of State for the Home Department, ex parte: Manjit Kaur, C-192/99, ECLI:EU:C:2001:106; Hotărârea Curții de Justiție din 2 martie 2010, Janko Rottman/Freistaat Bayern, C-135/08, ECLI:EU:C:2010:104; și Hotărârea Curții din 12 martie 2019, M. G. Tjebbes și alții/Minister van Buitenlandse Zaken, C-221/17, ECLI:EU:C:2019:189.

Miercuri, 9 martie 2022

principii, intervine un temei juridic pentru ca Uniunea să ia măsuri; consideră că o competență a Uniunii în acest domeniu ar putea eventual deriva și din articolul 21 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) în ceea ce privește anumite aspecte ale legislației statelor membre privind cetățenia ⁽¹⁹⁾;

6. consideră că condițiile avantajoase și procedurile accelerate stabilite pentru investitori în cadrul programelor CBI/RBI, în comparație cu condițiile și procedurile pentru alți resortisanți ai țărilor terțe care doresc să obțină protecție internațională, drept ședere sau cetățenie, sunt discriminatorii, nedrepte și riscă să submineze coerența acquis-ului Uniunii în materie de azil și migrație;

7. consideră că trebuie făcută deosebirea între programele CBI și cele RBI din cauza diferențelor în privința gravității riscurilor pe care le prezintă și, prin urmare, necesită abordări legislative și politice adaptate la nivelul Uniunii; admite legătura pe care programele RBI o au cu cetățenia, deoarece dobândirea dreptului de ședere poate facilita accesul la cetățenie;

8. ia act de faptul că trei state membre dispun de legislație în vigoare care permite programe CBI, și anume Bulgaria (deși o propunere legislativă a fost prezentată de guvernul bulgar pentru a pune capăt programului CBI), Cipru și Malta și că 12 state membre dispun de programe RBI, toate cu sume și opțiuni de investiții diferite și cu standarde de control și proceduri diferite; regretă că această divergență ar putea însemna că statele membre „concură” pentru astfel de investitori, cu riscul scăderii standardelor de verificare și cu reducerea obligației de diligență pentru a încuraja cereri mai numeroase ⁽²⁰⁾;

9. consideră că rolul intermediarilor în dezvoltarea și promovarea programelor CBI/RBI, precum și în pregătirea cererilor depuse, adesea fără transparență sau control, reprezintă un conflict de interese ce predispune la abuzuri și, prin urmare, necesită reglementarea strictă și obligatorie a activității unor astfel de intermediari, în plus față de codurile de conduită și de obligațiile deontologice; solicită încetarea serviciilor de intermediere în cazul programelor CBI;

10. regretă lipsa unor controale de securitate cuprinzătoare, a unor proceduri de verificare și a obligației de diligență în statele membre care dispun de programe CBI/RBI; constată că statele membre nu consultă întotdeauna bazele de date disponibile la nivelul Uniunii sau nu fac schimb de informații cu privire la rezultatul acestor verificări și proceduri, ceea ce le permite solicitanților să depună cereri succesive la programele CBI/RBI în întreaga Uniune; invită statele membre să procedeze la astfel de schimburi; consideră că autoritățile statelor membre trebuie să dispună de procese adecvate pentru verificarea solicitanților CBI/RBI, deoarece acordarea dreptului de ședere și a drepturilor de cetățenie este responsabilitatea statului, iar autoritățile statelor membre nu trebuie să se bazeze pe verificări ale antecedentelor și pe proceduri de diligență efectuate de intermediari și de alți operatori nestatali, deși statele membre pot utiliza informații relevante furnizate de operatori nestatali independenți; își exprimă îngrijorarea cu privire la unele state membre în care s-a raportat că cereri de cetățenie au fost acceptate, chiar și atunci când solicitanții nu respectau cerințele de securitate;

11. regretă faptul că Grupul de experți privind programele de dobândire a cetățeniei și a dreptului de ședere de către investitori, compus din reprezentanți ai statelor membre, nu a convenit asupra unui set comun de controale de securitate, așa cum a fost mandatat să o facă până la sfârșitul anului 2019; consideră că imposibilitatea de a conveni asupra unui set de verificări de securitate demonstrează limitele adoptării unei abordări interguvernamentale în această privință și subliniază necesitatea unei acțiuni la nivelul Uniunii;

⁽¹⁹⁾ Studiul EAVA efectuat de EPRS, p. 43-44.

⁽²⁰⁾ Studiul EAVA efectuat de EPRS, p. 57. „Prevenirea abuzului de dreptul de ședere prin programele de investiții pentru a eluda SCR”, OCDE, 19 februarie 2018.

Miercuri, 9 martie 2022

12. regretă faptul că cerințele de ședere prevăzute pentru programele RBI/CBI ale statelor membre nu includ întotdeauna prezența fizică continuă și efectivă și sunt dificil de monitorizat, ceea ce ar putea încuraja solicitanții de rea-credință să dobândească cetățenia doar pentru accesul pe care îl permite în cadrul teritoriului Uniunii și al pieței sale interne, fără vreo legătură cu statul membru în cauză;

13. invită statele membre să aplice, în mod eficace, condițiile de ședere fizică necesare pentru resortisanții din țări terțe care doresc să obțină dreptul de ședere pe termen lung în temeiul Directivei privind șederea pe termen lung fără perioada de cinci ani de ședere continuă și legală prevăzută;

14. salută lansarea de proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor de către Comisie în octombrie 2020 împotriva Ciprului și a Maltei cu privire la programele lor CBI; invită Comisia să promoveze aceste proceduri, deoarece acestea ar putea clarifica și mai mult modul în care pot fi abordate programele CBI, în plus față de acțiunea legislativă propusă aici, și să inițieze proceduri suplimentare de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva statelor membre pentru programele RBI, atunci când acest lucru este justificat; invită Comisia să monitorizeze cu atenție, să raporteze și să ia măsuri cu privire la toate programele CBI/RBI din întreaga Uniune;

15. consideră că dreptul Uniunii privind combaterea spălării banilor este un element esențial pentru contracararea riscurilor prezentate de programele CBI/RBI; salută faptul că pachetul de propuneri legislative al Comisiei din 20 iulie 2021 privind combaterea spălării banilor și combaterea finanțării terorismului vizează și programele RBI, în special prin solicitarea includerii intermediarilor pe lista entităților obligate; consideră însă că vor exista în continuare lacune, cum ar fi faptul că entitățile publice care prelucrează cererile CBI/RBI nu vor fi incluse pe lista entităților obligate;

16. ia act de faptul că cererile depuse în programele CBI/RBI sunt deosebit de dificil de monitorizat și de evaluat atunci când se referă la cereri comune care includ mai mulți membri de familie; constată că, în cadrul anumitor programe naționale RBI, dreptul de ședere poate fi acordat pe baza legăturilor familiale, personale sau de altă natură cu solicitanții principali; ia act de faptul că drepturile de reîntregire a familiei în temeiul Directivei privind reîntregirea familiei se aplică după obținerea dreptului de ședere într-un stat membru, permițând astfel membrilor de familie accesul în Uniune fără alte verificări specifice prevăzute în mod normal în cadrul programelor RBI;

17. ia act de riscul generat de țările terțe care dispun de programe CBI și care beneficiază de un regim de călătorii fără viză în Uniune⁽²¹⁾, deoarece resortisanți din alte țări pot „achiziționa” cetățenia țării terțe respective cu unicul scop de a putea intra în Uniune fără niciun alt control; subliniază riscurile pe care le prezintă în acest sens țările candidate la Uniune care dispun de programe CBI/RBI⁽²²⁾, exacerbate de beneficiile preconizate ale viitoarei aderări la Uniune și de regimul de călătorii fără viză în Uniune;

18. consideră că, având în vedere riscurile specifice pe care le prezintă programele CBI și incompatibilitatea lor inerentă cu principiul cooperării loiale, astfel cum se recunoaște prin procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor aflate în curs de desfășurare de către Comisie împotriva a două state membre, programele CBI ar trebui eliminate complet în toate statele membre și solicită Comisiei să prezinte, înainte de sfârșitul mandatului său actual, o propunere de act în acest scop care s-ar putea baza pe articolul 21 alineatul (2), articolul 79 alineatul (2), articolul 114 sau articolul 352 din TFUE;

19. consideră că eliminarea treptată a programelor CBI va necesita o perioadă de tranziție și, întrucât programele CBI/RBI sunt o formă de parazitism și au consecințe grave pentru Uniune și pentru statele membre, se impune o contribuție financiară la bugetul Uniunii pentru ambele programe (CBI și RBI), până când toate programele CBI vor fi eliminate

⁽²¹⁾ Antigua și Barbuda, Dominica, Grenada, Saint Kitts și Nevis și Saint Lucia.

⁽²²⁾ Serbia, Albania, Turcia, Muntenegru și Macedonia de Nord.

Miercuri, 9 martie 2022

complet, ca expresie concretă a solidarității care decurge, printre altele, din articolul 80 din TFUE; solicită, prin urmare, Comisiei ca, în 2022, în temeiul articolului 311 din TFUE, să prezinte o propunere de creare a unei noi categorii de resurse proprii ale Uniunii, constând dintr-un „mecanism de ajustare pentru programele CBI/RBI”, care să impună o taxă importantă asupra investițiilor realizate în statele membre sub umbrela programelor CBI/RBI, estimată rezonabil pe baza tuturor externalităților negative pentru Uniune în ansamblu, referitor la aceste programe;

20. consideră că contribuția programelor CBI/RBI la economia reală a statelor membre este limitată în ceea ce privește crearea de locuri de muncă, inovarea și creșterea și că sume considerabile de investiții sunt realizate direct pe piața imobiliară sau în fonduri; consideră că investițiile mari asociate cu programele CBI/RBI pot avea un impact asupra stabilității financiare, în special în statele membre mici, unde aceste sume ar putea reprezenta o proporție importantă din PIB sau din totalul investițiilor străine ⁽²³⁾; solicită Comisiei să prezinte, în 2022, în temeiul articolului 79 alineatul (2) și al articolelor 80, 82, 87 și 114 din TFUE, o propunere de act legislativ care să prevadă norme la nivelul Uniunii privind investițiile în cadrul programelor RBI, cu scopul de a îmbunătăți valoarea lor adăugată pentru economia reală și de a stabili o corelație cu prioritățile pentru redresarea economică a Uniunii;

21. solicită Comisiei să prezinte, înainte de încheierea mandatului său actual, o propunere de regulament, eventual completată de alte măsuri legislative dacă va fi necesar, care s-ar putea baza pe articolul 79 alineatul (2) și pe articolele 80, 82, 87 și 114 din TFUE, și care să reglementeze în detaliu diferite aspecte ale programelor RBI, cu scopul de a armoniza standardele și procedurile și de a consolida lupta împotriva crimei organizate, a spălării banilor, a corupției și a evaziunii fiscale, acoperind, printre altele, următoarele aspecte:

- (a) accentuarea obligației de diligență și verificări riguroase ale antecedentelor solicitanților și, dacă este necesar, ale membrilor de familie ai acestora, inclusiv sursele finanțării și verificări obligatorii în sistemele informatice la scară largă ale Uniunii din domeniul justiției și afacerilor interne, precum și proceduri de verificare în țări terțe;
- (b) reglementarea, autorizarea corespunzătoare și controlul intermediarilor și limitarea activităților acestora, iar în cazul programelor CBI, încetarea serviciilor acestora;
- (c) norme armonizate și obligația statelor membre de a raporta Comisiei cu privire la programele lor de RBI și la cererile depuse;
- (d) cerințele minime privind șederea efectivă și implicarea activă minimă în investiție, calitatea investiției, valoarea adăugată și contribuția la economie ca condiții pentru dobândirea dreptului de ședere prin programele RBI;
- (e) un mecanism de monitorizare pentru controlul ex post al respectării continue de către solicitanții selectați a cerințelor legale ale programelor RBI;

22. solicită Comisiei să asigure și să mențină standarde înalte de reglementare atât pentru programele CBI, cât și pentru RBI, în cazul în care un regulament cuprinzător ar urma să se aplice programelor RBI înainte de eliminarea completă a programelor CBI;

23. felicită statele membre pentru angajamentul anunțat de a lua măsuri pentru a limita vânzarea cetățeniei către cetățenii ruși care au legături cu guvernul rus; invită toate statele membre să înceteze aplicarea programelor CBI și RBI pentru toți solicitanții ruși, cu efect imediat; îndeamnă statele membre să reevalueze toate cererile aprobate depuse de resortisanți ruși în ultimii ani, exploatând toate posibilitățile prevăzute de dreptul național și de dreptul Uniunii pentru a se asigura că niciun resortisant rus care are legături financiare, de afaceri sau de altă natură cu regimul Putin nu își păstrează drepturile de cetățenie și de ședere sau că astfel de persoane sunt blocate temporar să își exercite aceste drepturi; invită Comisia să verifice aceste reevaluări efectuate de statele membre și să prezinte de urgență o propunere legislativă de interzicere totală a programelor CBI și de interzicere a programelor RBI pentru resortisanții ruși care fac obiectul unor măsuri specifice;

⁽²³⁾ Studiul EAVA efectuat de EPRS, p. 36-39.

Miercuri, 9 martie 2022

24. solicită Comisiei să includă în propunerea sa revizuirii specifice ale actelor juridice în vigoare ale Uniunii, care ar putea descuraja statele membre de la a institui programe RBI dăunătoare, prin înăsprirea legislației împotriva spălării banilor și prin înăsprirea dispozițiilor aplicabile ale Directivei privind șederea pe termen lung;
25. solicită Comisiei să exercite cât mai multă presiune posibil pentru a se asigura că țările terțe care dispun de programe CBI/RBI și care beneficiază de un regim de călătorii fără viză în temeiul anexei II la Regulamentul (UE) 2018/1806 vor elimina programele CBI și vor revizui programele RBI pentru a le alinia la legislația și standardele Uniunii și că, în 2022, Comisia prezintă, în temeiul articolului 77 alineatul (2) litera (a) din TFUE, o propunere de act de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1806 în această privință; constată că, în temeiul metodologiei revizuite de extindere a Uniunii, chestiunile legate de programele CBI/RBI sunt considerate complexe și sunt abordate în cadrul mai multor grupuri și capitole de negociere; subliniază importanța alinierii treptate și diligente a țărilor candidate și potențial candidate la dreptul Uniunii aplicabil acestor programe; propune ca încetarea programelor CBI și reglementarea programelor RBI să fie incluse în criteriile de aderare;
26. reamintește Președintei Comisiei angajamentul asumat față de dreptul de inițiativă al Parlamentului și de a da curs rapoartelor legislative din proprie inițiativă ale Parlamentului cu o propunere legislativă, conformă principiilor de drept european, angajament reiterat în Orientările politice pentru viitoarea Comisie Europeană 2019-2024; se așteaptă, prin urmare, ca Comisia să dea curs acestei rezoluții prin propuneri legislative concrete;
27. îi încredințează Președintei sarcina de a transmite Consiliului și Comisiei prezenta rezoluție, precum și propunerile din anexă.
-

Miercuri, 9 martie 2022

ANEXĂ LA REZOLUȚIE:

PROPUNERI PENTRU UN PACHET LEGISLATIV CUPRINZĂTOR

Propunerea 1: eliminarea treptată la nivelul Uniunii a programelor CBI până în 2025

- Ar trebui instituit un sistem de notificare cu obiective măsurabile la nivelul Uniunii, aplicabil strict programelor existente, fără ca acest sistem să permită legitimarea de noi astfel de programe, privind numărul maxim de cazuri de acordare a cetățeniei prin programele CBI în toate statele membre, acest număr urmând a fi redus treptat în fiecare an, ajungând la zero în 2025, conducând astfel la eliminarea treptată completă a programelor CBI. O astfel de eliminare treptată va permite statelor membre care folosesc programe CBI să găsească mijloace alternative de atragere a investițiilor și de susținere a finanțelor lor publice. Această eliminare treptată vine în continuarea poziției din trecut a Parlamentului exprimată în mai multe rezoluții și este necesară având în vedere problema gravă pe care programele CBI o reprezintă pentru principiul cooperării loiale în temeiul tratatelor [articolul 4 alineatul (3) din TUE].
- Prezenta propunere poate avea ca temei juridic articolul 21 alineatul (2) și articolul 79 alineatul (2) și, deoarece programele CBI afectează piața internă, articolul 114 din TFUE.

Propunerea 2: un regulament detaliat privind programele RBI din Uniune

- Pentru a aborda particularitățile programelor RBI și apariția lor generalizată în statele membre este necesar un cadru juridic dedicat al Uniunii sub forma unui regulament. Acesta va asigura armonizarea la nivelul Uniunii, va limita riscurile prezentate de programele RBI și le va supune monitorizării de către Uniune, îmbunătățind astfel nivelul de transparență și gestionare. Regulamentul are și scopul de a descuraja statele membre să instituie programe RBI dăunătoare.
- Regulamentul ar trebui să prevadă standarde și proceduri la nivelul Uniunii pentru obligații de diligență și verificări riguroase ale antecedentelor solicitanților și ale originii averii lor. În special, toți solicitanții ar trebui să facă obiectul unei verificări încrucișate din punct de vedere structural în raport cu toate bazele de date relevante naționale, ale Uniunii și internaționale de către autoritățile statelor membre, respectând în același timp standardele privind drepturile fundamentale. Ar trebui să existe o verificare independentă a documentelor prezentate, o verificare detaliată a cazierului penal și a participării anterioare sau actuale în litigii civile și penale, interviuri personale cu solicitanții și o verificare amănunțită a modului în care averea solicitantului a fost dobândită și a raportului real al acesteia cu venitul declarat. Procedura ar trebui să fie suficient de lungă pentru a permite un proces de diligență adecvat și să prevadă posibilitatea de anulare retroactivă a deciziilor favorabile în caz de declarații vădit false sau fraudă.
- Ar trebui interzise cererile comune, prin care un solicitant principal introduce pe aceeași cerere și membri ai familiei sale: ar trebui permise numai cereri individuale, care să facă obiectul unor controale individuale și riguroase, ținând seama în același timp de legăturile dintre solicitanți. Ar trebui să se efectueze, de asemenea, verificări riguroase atunci când dreptul de ședere poate fi obținut de membrii de familie ai solicitanților ale căror cereri au fost aprobate în temeiul normelor privind reîntregirea familiei sau al altor dispoziții similare.
- Un element important al regulamentului, eventual însoțit de alte măsuri legislative, dacă este necesar, ar trebui să fie reglementarea intermediarilor. Ar trebui avute în vedere următoarele elemente:
 - (a) o procedură de acordare a licențelor la nivelul Uniunii pentru intermediari, care să conțină o procedură detaliată, cu obligații de diligență și auditarea societății intermediare, a proprietarilor acesteia și a societăților sale afiliate. Licența ar trebui să fie supusă unei proceduri de reînnoire la doi ani și ar trebui să figureze într-un registru public al Uniunii pentru intermediari. Statelor membre ar trebui să li se permită să prelucreze cereri prezentate de intermediari numai dacă aceștia sunt autorizați la nivelul Uniunii. Cererile de acordare a licențelor ar trebui adresate Comisiei, care să fie sprijinită de organisme și agențiile relevante ale Uniunii în efectuarea verificărilor și a procedurii.
 - (b) dispoziții specifice privind activitățile intermediarilor. Acestea ar trebui să includă prevederi detaliate privind controlul antecedentelor, obligația de diligență și controalele de securitate pe care intermediarii trebuie să le efectueze asupra solicitanților.

Miercuri, 9 martie 2022

- (c) o interdicție la nivelul Uniunii privind practicile de promovare comercială pentru programele RBI care utilizează steagul Uniunii sau orice alte simboluri legate de Uniune pe orice materiale, site-uri web sau documente sau care asociază programele RBI la orice beneficii legate de tratate și de acquis;
 - (d) dispoziții clare privind transparența intermediarilor și a structurii lor de proprietate.
 - (e) măsuri anticorupție și bune practici privind obligația de diligență la nivelul intermediarului, inclusiv în ceea ce privește remunerarea adecvată a personalului, regula controlului dublu (fiecare etapă este verificată de cel puțin două persoane) și dispoziții privind un al doilea aviz atunci când se pregătesc cererile și se efectuează verificări ale acestora, precum și o rotație a personalului în funcție de țările de origine ale solicitanților în cadrul programelor RBI.
 - (f) interdicția de a combina consultarea administrației cu privire la instituirea și menținerea programelor RBI cu implicarea în pregătirea cererilor. O astfel de combinație creează un conflict de interese și oferă stimulente neetice. În plus, intermediarilor nu ar trebui să li se permită să pună ei înșiși în aplicare programele RBI pentru autoritățile statelor membre, ci ar trebui să li se permită doar să acționeze ca intermediari în cererile individuale și numai atunci când sunt contactați de solicitanți individuali. Activitățile intermediarilor cu caracter general ar trebui să fie separate din punct de vedere organizațional de celelalte activități ale acestora și ar trebui să respecte toate cerințele legale și codurile de conduită de la nivelul Uniunii și de la nivel național în ceea ce privește transparența;
 - (g) un cadru de monitorizare, investigare și sancționare pentru a se asigura că intermediarii respectă regulamentul. Autoritățile relevante de aplicare a legii ar trebui să fie în măsură să efectueze investigații sub acoperire, inclusiv apărând în calitate de potențiali solicitanți. Sancțiunile ar trebui să includă amenzi cu efect de descurajare și, în caz de încălcări repetate, revocarea licenței de funcționare.
- Ar trebui introdusă obligația pentru statele membre de a raporta Comisiei cu privire la programele lor de RBI. Statele membre ar trebui să prezinte Comisiei rapoarte anuale detaliate privind elementele-cadru instituționale și de guvernare ale acestor programe, precum și mecanismele de monitorizare în vigoare. De asemenea, acestea ar trebui să raporteze cu privire la cererile individuale, inclusiv cu privire la respingerea și aprobarea cererilor, precum și cu privire la motivele aprobării sau respingerii, cum ar fi nerespectarea dispozițiilor privind combaterea spălării banilor. Statisticile ar trebui să includă o defalcare a solicitanților în funcție de țara de origine și informații privind membrii de familie și persoanele aflate în întreținere, care au obținut drepturi prin intermediul unui solicitant din programul RBI. Comisia ar trebui să publice aceste rapoarte anuale, eventual oculate în conformitate cu reglementările privind protecția datelor și cu Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, și ar trebui să publice, pe lângă aceste rapoarte anuale, o evaluare a lor.
- Ar trebui instituit un sistem gestionat la nivelul Uniunii de notificare prealabilă și de consultare între toate celelalte state membre și Comisia înainte de a se decide acordarea dreptului de ședere printr-un program RBI. În cazul în care statele membre nu prezintă obiecții în termen de 20 de zile, se consideră acceptarea tacită cu privire la acordarea dreptului de ședere⁽¹⁾. Acest lucru ar permite tuturor statelor membre să detecteze cererile duble sau ulterioare și să efectueze verificări în bazele de date naționale. În acel termen de 20 de zile, Comisia ar trebui să efectueze, în cooperare cu organismele, oficiile și agențiile competente ale Uniunii (inclusiv prin intermediul ofițerilor săi de legătură din țările terțe), verificări finale ale cererilor la nivelul Uniunii în bazele de date relevante ale Uniunii și în cele internaționale și ar trebui să efectueze verificări suplimentare de securitate și de cazier. Pe această bază, Comisia ar trebui să emită un aviz adresat statului membru. Competența de a acorda sau nu dreptul de ședere în cadrul programelor RBI ar trebui să revină în continuare statelor membre. Comisia ar trebui să furnizeze orice informații relevante pentru a ajuta la evidențierea cazurilor în care aceleași persoane au depus mai multe cereri respinse.
- Statele membre ar trebui să aibă obligația de a verifica efectiv șederea pe teritoriul lor, inclusiv prin opțiunea de stabilire a unor cerințe de perioade prezență fizică efectivă, și de a ține evidența șederii, pe care Comisia și agențiile Uniunii o pot consulta. În evidența șederii ar trebui să intre și două interviuri anuale cu autoritățile și vizite la domiciliul persoanelor în cauză.

(¹) În mod similar cu sistemul prevăzut la articolul 22 din Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod comunitar de vize (Codul de vize) (JO L 243, 15.9.2009, p. 1).

Miercuri, 9 martie 2022

- Pentru a combate evaziunea fiscală, ar trebui introduse măsuri specifice la nivelul Uniunii pentru prevenirea și combaterea eludării Standardului comun de raportare prin intermediul programelor RBI, în special intensificarea schimbului de informații între autoritățile fiscale și unitățile de informații financiare (FIU) ⁽²⁾.
- Ar trebui introduse dispoziții privind tipurile de investiții avute în vedere în cadrul programelor RBI. O majoritate semnificativă a investițiilor necesare ar trebui să fie investiții productive în economia reală, cu respectarea domeniilor prioritare ale economiei verzi și digitale. Investițiile în bunuri imobiliare, în fonduri de investiții, în fonduri fiduciare sau în obligațiuni de stat sau plăți directe la bugetul statului membru nu ar trebui să reprezinte decât o parte minoră a sumei investite. În plus, orice plăți efectuate direct la bugetul statului membru ar trebui să fie limitate, pentru a nu crea o dependență bugetară de această sursă, iar Comisia ar trebui să solicite statelor membre să evalueze astfel de plăți în contextul semestrului european.
- Regulamentul ar putea avea ca temei juridic articolul 79 alineatul (2) și articolele 80, 82 și 87 din TFUE și, deoarece programele RBI afectează și piața internă, articolul 114 din TFUE.
- În cazul în care un regulament sau orice alt act legislativ privind programele RBI intră în vigoare înainte de eliminarea completă a programelor CBI, toate normele care se aplică programelor RBI ar trebui să se aplice și programelor CBI pentru a se evita controale mai puțin stricte pentru acestea decât pentru cele RBI.

Propunerea 3: o nouă categorie de resurse proprii ale Uniunii, constând într-un „mecanism de ajustare pentru programele CBI/RBI”

- Întrucât toate statele membre și instituțiile Uniunii se confruntă cu riscurile și costurile programelor CBI și RBI aplicate de unele state membre, se justifică introducerea unui mecanism comun, bazat pe date și informații corespunzătoare, de compensare a consecințelor negative ale programelor CBI și RBI asupra întregii UE. Totodată, valoarea „vânzării” cetățeniei sau a vizelor de către un stat membru este legată în mod inerent de drepturile și libertățile asociate la nivelul Uniunii. Prin introducerea unui mecanism de ajustare pentru programele CBI și RBI, consecințele negative suportate de toate statele membre sunt compensate printr-o contribuție echitabilă la bugetul Uniunii. Este un aspect care ține de solidaritatea dintre statele membre care aplică programe CBI și RBI și celelalte state membre și instituțiile Uniunii. Pentru ca acest mecanism să fie eficace, taxa datorată Uniunii ar trebui stabilită la un procent semnificativ din investițiile realizate în statele membre în cadrul programelor CBI/RBI, estimat în mod rezonabil pe baza tuturor externalităților negative identificate în programe;
- Mecanismul ar putea fi instituit în temeiul articolului 311 din TFUE, care prevede că „Uniunea își asigură mijloacele necesare pentru atingerea obiectivelor sale și pentru realizarea politicilor sale”, inclusiv posibilitatea de a „stabili categorii de resurse noi” sau de a „abroga o categorie existentă”. Alte măsuri de punere în aplicare ar putea fi adoptate sub forma unui regulament. O măsură similară a fost adoptată pentru resursa proprie din materiale plastice, care este în vigoare de la 1 ianuarie 2021. Această opțiune implică un proces destul de îndelungat de adoptare formală a unei decizii privind resursele proprii, condiționat de dispozițiile constituționale naționale aplicabile pentru ratificarea sa. Aceasta ar putea fi combinată cu temeiul juridic de la articolul 80 din TFUE, care prevede „principiul solidarității și al distribuirii echitabile a răspunderii între statele membre, inclusiv pe plan financiar” inclusiv în domeniul imigrației.

⁽²⁾ A se vedea „Prevenirea abuzului de dreptul de ședere prin programele de investiții pentru a eluda SCR”, OCDE, 19 februarie 2018; Directiva 2014/107/UE a Consiliului din 9 decembrie 2014 de modificare a Directivei 2011/16/UE în ceea ce privește schimbul automat obligatoriu de informații în domeniul fiscal (JO L 359, 16.12.2014, p. 1).

Miercuri, 9 martie 2022

Propunerea 4: o revizuire specifică a actelor juridice în domeniul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului

- Comisia a făcut un pas binevenit prin includerea „la loc de cinste” a programelor RBI în pachetul său de propuneri legislative din 20 iulie 2021 de revizuire a actelor juridice în domeniul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, în special în ceea ce privește intermediarii. Ar trebui incluse încă trei elemente:
 - (a) autoritățile publice implicate în prelucrarea cererilor în programele RBI ar trebui incluse pe lista entităților obligate în temeiul unor acte juridice în domeniul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, în special articolul 3 alineatul (3) din propunerea de regulament privind prevenirea utilizării sistemului financiar în scopul spălării banilor sau finanțării terorismului (2021/0239(COD));
 - (b) se impune o intensificare a schimbului de informații privind solicitanții din programele RBI între autoritățile statelor membre în temeiul unor acte juridice în domeniul combaterii spălării banilor și a finanțării terorismului, în special între FIU;
 - (c) măsurile sporite de diligență recomandate de OCDE pentru atenuarea riscului reprezentat de programele RBI trebuie să fie prevăzute pentru toate entitățile implicate, în mod obligatoriu, în procesul RBI.

Propunerea 5: o revizuire țintită a Directivei privind șederea pe termen lung

- Atunci când își va prezenta propunerile de revizuire a Directivei privind șederea pe termen lung, Comisia ar trebui să limiteze posibilitatea ca resortisanții țărilor terțe care au obținut dreptul de ședere printr-un program RBI să beneficieze de un tratament mai favorabil în temeiul directivei citate. Acest lucru ar putea fi realizat prin modificarea articolului 13 din Directiva privind șederea pe termen lung pentru a restrânge domeniul său de aplicare prin excluderea explicită a beneficiarilor programelor RBI.
- Comisia ar trebui să ia măsurile necesare pentru a se asigura că șederea legală și continuă de cinci ani, prevăzută la articolul 4 alineatul (1) din Directiva privind șederea pe termen lung, nu este eludată prin programele RBI, asigurând și că statele membre impun solicitanților din programele RBI controale mai stricte și obligația de a se prezenta periodic în fața autorităților.

Propunerea 6: asigurarea faptului că țările terțe nu aplică programe CBI/RBI dăunătoare

- În Regulamentul (UE) 2018/1806 ar trebui vizate și programele CBI ale țărilor terțe, ca element specific care să fie luat în considerare atunci când se decide dacă să se includă o anumită țară terță în anexele la regulamentul respectiv, și anume cu privire la țările terțe ai căror resortisanți beneficiază de un regim de călătorii fără vize. Acest lucru ar trebui să fie integrat și în mecanismul de suspendare a vizelor prevăzut la articolul 8 din regulamentul respectiv și în monitorizarea planificată.
- Ar trebui introdus un nou articol la Regulamentul (CE) nr. 810/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind instituirea unui Cod de vize al Uniunii (Codul de vize) ⁽³⁾ referitor la cooperarea cu țările terțe în ceea ce privește eliminarea treptată a programelor lor de CBI și alinierea celor de RBI la dispozițiile noului regulament de la propunerea 2 de mai sus.
- Pentru țările candidate și potențial candidate, eliminarea completă a programelor CBI și reglementarea strictă a celor RBI ar trebui să constituie o parte importantă și integrală a criteriilor de aderare.

⁽³⁾ JO L 243, 15.9.2009, p. 1.